

Det är världens äldsta rieslingegendom och tillsammans med Kloster Eberbach och Schloss Vollrads de tre allra mest klassiska vinegendomarna i Tyskland.

Text: Jan Rosborn Foto: Vingården & Jan Rosborn

Schloss Johannisberg

LEGENDEN SÄGER ATT det var den tyske kejsaren Karl den store (742-814) som först planterade vingården efter att från sitt vinterläger i Ingelheim på andra sidan Rhen sett att snön alltid smälte först här. Sonen Ludvig den Fromme kunde sedan bokföra en bra skörd exempelvis år 817.

Benediktinermunkar från Mainz byggde 1096-1100 ett kloster på kullen ovanför orten och 1130 tillkom en basilika som helgades åt Johannes Döparen och som sedermera gav namnet Johannisberg till klostret och orten. En stor del av byggnaderna kom sedan att förstöras under 30-åriga kriget, men köptes så småningom av Prins Abbotten Constantine av Fulda som 1716 lät bygga det nuvarande barockslottet och 1721 utökades den gamla källaren till totalt 250 meter. Basilikan från 1100-talet finns dock fortfarande också kvar.

Sedan dess har Schloss Johannisberg varit en dominerande bild i landskapet med sitt fantastiska läge med makalös utsikt över Rhen.

På den här tiden hade man alltid en blandning av olika druvor inklusive sorter som Elbling och Orléans i Rheingaus vingårdar och vinerna var inte gjorda på en enda druva. Prins Abbotten ville dock satsa på kvalitet och lät omplantera hela Schloss Johannisberg med enbart Riesling. Druvan fick på det sättet högre status och kom också ofta att kallas Johannisberg Riesling.

På slottsgården står en staty av den ryttare som enligt sägnen 1775 blev försenad med tillståndet att börja skörden vilket ledde till den första Spätesen på delvis botrytisangripna druvor. Senare var också Schloss Johannisberg delaktigt i utvecklandet av andra ädelsöta viner som Beerenauslese och Trockenbeerenauslese.

Rheingau ockuperades av fransmännen under Napoleonkrigen och både slottet och vingårdarna →

Efter andra världskriget ägnade Paul Alfons von Metternich årtionden åt att återuppbygga slottet till sin forna glans.

→ sekulariserades 1806. Napoleon gav slottet i present till sin marskalk Kellermann. Marskalken sålde på förhand hela den berömda kometårgången 1811 till Gottlieb Mumm som med den vinsten kunde lägga grunden till egendomen G.H. von Mumm i Rheingau och senare champagnehuset Mumm.

Efter Napoleons fall kom Schloss Johannisberg att tillhöra den Habsburgska Kejsaren i Österrike-Ungern som efter Wienkonferensen 1815 gav det i gåva till Klemens Fürst von Metternich som tack för hans insatser vid förhandlingarna. I villkoren för gåvan sades att tio procent av den årliga avkastningen skulle tillfalla släkten Habsburg vilket fortfarande sker.

1942 förstördes slottsbyggnaderna, men dess bättre inte vinkällaren, vid en flygbombning. Den magnifika vinkällaren som kallas "Bibliotheca subterranea" är nämligen en riktig skattkammare med mängder av högklassiga viner ända tillbaka till 1700-talet. Vid speciella tillfällen plockar man fram riktiga rariteter och när man 2001 firade sitt 900-årsjubileum öppnades bland annat en 1862 Riesling Gold Kapsel Trockenbeerenauslese.

Efter andra världskriget ägnade Paul Alfons von Metternich årtionden åt att återuppbygga slottet till sin forna glans. Eftersom han och hans fru inte hade några barn såldes så småningom Schloss Johannisberg till ägarna av livsmedelskoncernen Oetker, men furstparet fortsatte att bo och verka på slottet och egendomen heter fortfarande Fürst von Metternich Winneburg'sche Domäne.

Familjen Oetker ägde sen tidigare redan G. H. von Mumm i Johannisberg och numera har de båda egendomarna gemensam ledning.

Schloss Johannisberg har 35 hektar odlingar på en perfekt sydsluttning runt omkring slottet och den 50:e breddgraden löper direkt genom vingårdarna

strax nedanför huvudbyggnaden. Jordmånen är den för området typiska med stenar, löss och lera ovanpå taunuskvartsit. Efter selektiv skörd för hand, pressning av hela klasarna och långsam jäsning är det så skonsam hantering som möjligt som gäller. I vinkällaren har man också gjort en ökad satsning på jäsning i stora ekfat och sedan 2007 kommer årligen sex nya "Stückfässer" tillverkade av egen ek in i vinkällaren.

Schloss Johannisberg har 35 hektar odlingar på en perfekt sydsluttning runt omkring slottet och den 50:e breddgraden löper direkt genom vingårdarna strax nedanför huvudbyggnaden.

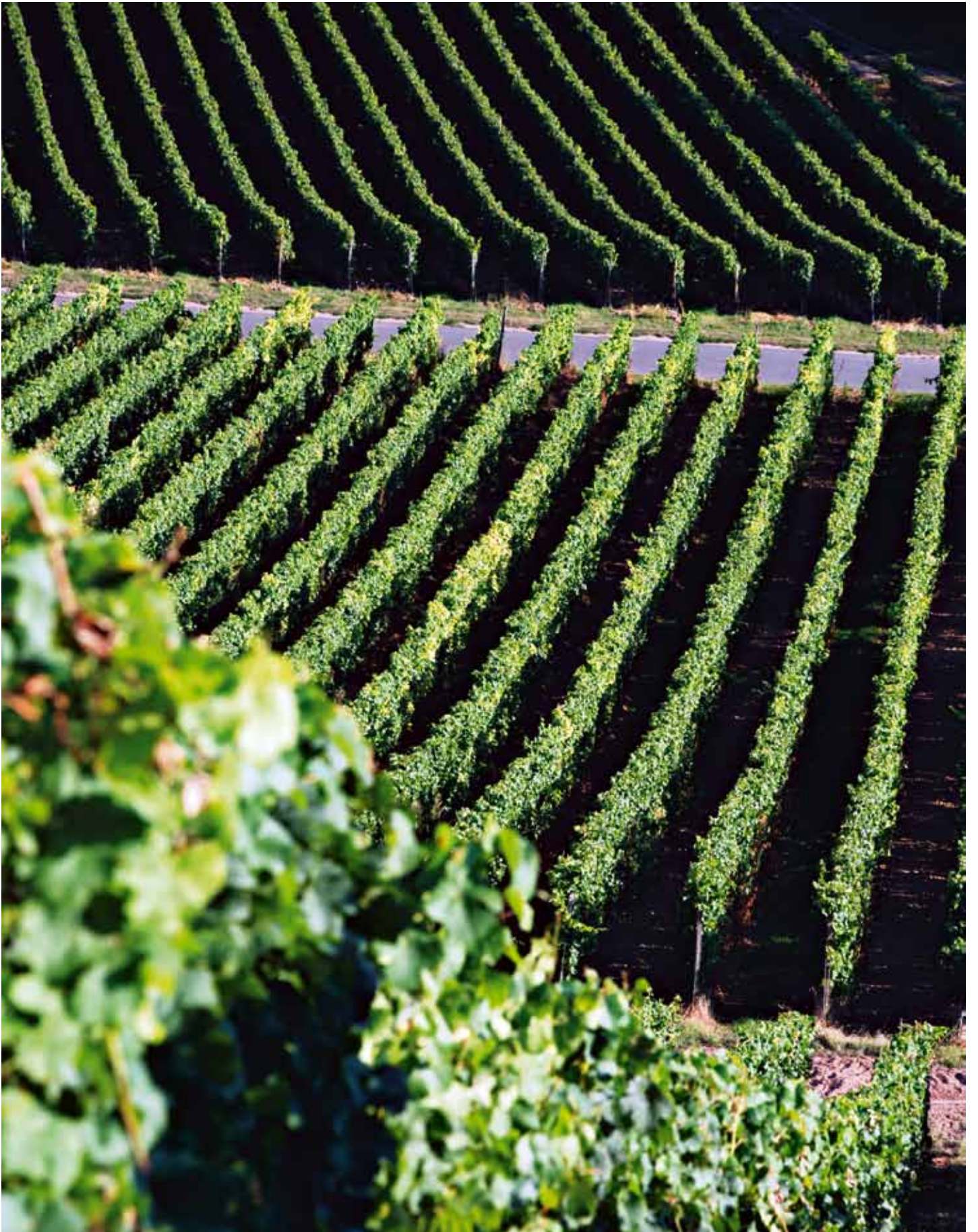
VIN

Några exempel

Schloss
Johannisberg
Riesling Kabinett
2008, Rheingau
(nr B85893) 169,-

Schloss
Johannisberg
Riesling Spätlese
2008 (nr B73823)
339,-

Schloss
Johannisberg
Riesling 2008
(nr B73822) 195,-

FÖRGYLL DESSERTEN

Freixenet
Carta Nevada
75 cl. Art.nr 7743-01.
Pris 69 kr

Läs gärna mer på www.freixenet.se

Freixenet

**Alkoholkonsumtion
under graviditeten
kan skada barnet.**

Christian Witte tog över 2005 och har sedan dess förbättrat vinernas rykte och 2009 utsågs de till årets kollektion i Gault Millau.

→ Vinerna från Schloss Johannisberg har traditionellt varit starkast på den sötare sidan, men idag visar även de torrare vinerna upp en jämn och hög kvalitet. Stilen är innehållsrik och fyllig med fin lite kryddig fruktighet och en ren frisk syra som ger mycket god lagringsbarhet. Ett speciellt vin är det mousserande Fürst von Metternich Sekt som görs på basvin från egendomen.

På 2000-talet letade man länge efter efterträdaren till den mångåriga och karismatiska chefen Wolfgang Schleicher. Valet föll till slut på Christian Witte som är utbildad på vinuniversitetet i Geisenheim och som jag tidigare lärde känna när han var exportchef på vinfirman Valckenberg. I början ställdes frågan om en så ung person skulle klara att leda både Schloss Johannisberg och G. H. von Mumm med tillsammans 100 hektar vingårdar. Det visade sig dock inte vara några problem och slottet har sedan han började 2005 ytterligare förbättrat sitt kvalitetsrykte och vinerna utsågs 2009 till årets kollektion i Tyskland av Gault Millau.

Christian Witte slutade till exempel med literflaskor och började även sälja de bästa torra vinerna som Erstes Gewächs Silberlack. Det här med lackfärgerna är en gammal tradition på Schloss Johannisberg (och som även finns på Schloss Vollrads). Redan 1820 förseglade man flaskorna med olikfärgat lack för att skilja de olika kvaliteterna åt. På Schloss Johannisberg markeras därför fortfarande Qualitätswein som Gelblack, Kabinett Rotlack, Spätlese Grünlack, Auslese Rosalack, Beerenauslese Rosa-Goldlack, Trockenbeerenauslese Goldlack och Eiswein Blaulack.

Schloss Johannisberg har med sin historia, sitt läge och inte minst sina viner naturligtvis kommit att bli en riktig turistmagnet, men det är trots det mycket trevligt att besöka provnings- och försäljningslokalen Wein-Cabinet eller kanske njuta av vinet, maten och inte minst den fantastiska utsikten över vingårdarna och Rhen från Gutsschänke Schloss Johannisbergs terrass. Glöm dessutom inte heller att fråga om det finns någon möjlighet att titta på den delvis 900 åriga källaren med "Bibliotheca subterranea" för det är riktig historia. ☺